

ธรรมะตัวเป็นๆ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาพูดทางโลกมันก็เป็นโลก เวลาพูดมันเป็นโลก แต่ถ้ามันเป็นธรรมละ เวลาพูดเป็นธรรมนะ เวลาพูดสื่อออกมา มันก็เป็นโลกทั้งนั้นละ เพราะมันเป็นสมมุติ แต่ธรรมะละ ธรรมะมันเป็นความจริงในหัวใจ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติถึงที่สุดนะ ท่านบอกว่า ”ธรรมแท้ๆ มันสื่อออกมาไม่ได้” ธรรมแท้ๆ ความรู้สึกที่เรารู้สึกอันนั้นมันละเอียดอ่อน ความรู้สึกที่เราอยากแสดงออก เราพูดออกมาเป็นคำพูดไม่ได้

นี่พูดถึงเวลาปฏิบัตินะ แต่เวลามันเป็นสังขารขึ้นมามันละเอียดกว่านั้น มันดีกว่านั้น มันลึกซึ้งกว่านั้น ฉะนั้นบอกว่า คำว่า ”โลก” เห็นไหม โลกคือสมมุติบัญญัติ ฉะนั้นธรรมะมันแสดงออก มันอาศัยสื่อ อาศัยสมมุติบัญญัตินี้แสดงออก

การแสดงออกของธรรม มันอาศัยสมมุติบัญญัตินั้นแสดงออก หลวงตาท่านถึงบอกว่า ”ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือ หัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่โคนต้นโพธิ์นั้น” ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระไตรปิฎกที่ท่านสื่อออกมานั้นเป็นกิริยา ! เป็นสมมุติบัญญัติ สมมุติออกมาแล้ว พระไตรปิฎกนะ...สมมุติแล้ว สมมุติคือกิริยาออกมาใช่ไหม แต่ความรู้สึกในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นเป็นธรรมแท้ ธรรมแท้ๆ อยู่ในกลางอกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาครูบาอาจารย์ท่านปฏิบัติจริงแล้ว ความรู้สึก ฟังธรรมในหัวใจนั้นคือตัวธรรม สิ่งที่คุณสื่อออกมามันเป็นสมมุติแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าพูดถึงทางธรรม เขาเรียก กิริยา อาการของใจ

ความคิดเห็นใหม่ ความคิด ภาษาพูดเนี่ย... ภาษาพูดกับความรู้สึกที่เราต้องสื่อสารออกมา ความรู้สึกกับคำพูดมันต่างกันใหม่ แต่เมื่อมันเป็นภาษาพูดเขาเรียกกันว่า สมมุติง เห็นใหม่ สมมุติบัญญัติ สมมุติบัญญัติเขาถือว่าเป็นเรื่องโลก แล้วเรื่องโลกเวลาเราศึกษาธรรมขึ้นมาถึงนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตนะ คูติ ตัวอักษรมันมีชีวิตใหม่.. มันไม่มีชีวิตนะ เราบอกระฆระที่ตายแล้วไง

ธรรมะในตัวหนังสือนั้นเป็นธรรมะที่ตายแล้ว มันพิมพ์ออกมาเป็นหนังสือนะ มันตายแล้ว มันไม่มีชีวิต มันไม่มีความรู้สึก แต่คนที่ไปอ่านมันต่างหากละ จิตใจที่มีความรู้สึกไปอ่านหนังสือ แล้วเราศึกษาธรรม นี่เราศึกษาปริยัติ

พอศึกษาปริยัติ ขนลุกขนพองใหม่.. ขนลุกขนพองนะ เพราะอะไร เพราะความรู้สึกของเรา โอ้โฮ....พระพุทธรูปอยู่ละเอียดยกมาคนนั้น พระพุทธรูปอยู่ถึงธรรมะ พระพุทธรูปอยู่ถึงความทุกข์ของเรา โอ้โฮ...มันซึ่งใจมาก มันซึ่งใจมากใจ นี่ใจปัจจุบันธรรม มันมีชีวิตขึ้นมาใจ มันมีชีวิตขึ้นมา มันมีความรู้สึกขึ้นมา นี่คือธรรมะเป็นๆ !

ธรรมะเป็นๆ คือความรู้สึกของเราสัมผัสขึ้นมา สติก็เป็นชื่อของสติ สมาธิก็เป็นชื่อของสมาธิ ปัญญามันก็เป็นชื่อของปัญญา แล้วปัญญาที่เป็นความจริงกับเราละ สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นกับเราเห็นใหม่ เราเป็นคนนะ เราเกิดมา เรามีชีวิต เรามีความรู้สึกเห็นใหม่ เรา มีความคิด พอมีความคิดขึ้นมาเป็นสัจจะญาณ เพราะมันเป็นสถานะของมนุษย์

มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ เทวดามีธาตุ ๔ คูติ ดูพรหมมีขันธ ๑ เห็นใหม่ ขันธ ๔ ขันธ ๑ ขันธ ๕ เห็นใหม่ มีขันธ ๕ ของเรา สิ่งนี้เป็นสัจจะญาณ เป็นสามัญสำนึก เป็นความคิด แล้วมันมีวิชาครอบงำมันไว้ไง วิชาครอบงำธรรมชาตินะ ครอบงำความรู้สึกนะ ไม่ใช่ความคิดนะ ความคิดเป็นความคิด

แต่เวลามันครอบงำ วิชามันครอบงำความรู้สึก ความรู้สึกออกมาเห็นใหม่ ความรู้สึกกับความคิด ความรู้สึก พลังงานกับความคิด วิชามันครอบงำอยู่ที่พลังงานนั้น

ฉะนั้นพลังงานนั้นแสดงออกมาโดยสัญญาตญาณ มันเลยเป็นอวิชชาหมดใจ มันเลยเป็นโลกหมดใจ พอเป็นโลกขึ้นมา แล้วไปศึกษาธรรมะก็เลยไปศึกษาเรื่องโลกๆ มา ใจ ไปศึกษามานี้มันเป็นความจำทั้งนั้น นี่คือธรรมะที่ตายแล้ว

ธรรมะที่ตายแล้วคือธรรมะที่มันไม่มีชีวิต ธรรมะที่มันเป็นตำรับตำราเห็นไหม นี่คือปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ มันเป็นวิชาการ มันเป็นทฤษฎี มันตายแล้ว มันไม่มีชีวิต มันไม่มีความรู้สึก แต่พอเราตั้งสติขึ้นมา สติเกิดนะ ธรรมะเป็นขึ้นมา มันเป็นขึ้นมาที่ไหน มันเป็นขึ้นมา มันเป็นสติจริงๆ

สติคืออะไร?...มีสติแล้วยังถามว่าสติคืออะไร เรามีสติอย่างไร สติคืออะไร สติคือความระลึก รู้ ตัว ความรู้สึกตัวนี่คือสติ เราารู้สึกตัวไหม เรามีสติไหม คูสิ...เวลาคนเดินนะเห็นไหม เวลาคนเดินเหม่อลอยเห็นไหม เขามีความรู้สึกไหม...มี !...แต่เขาขาดสติ

นี่ใจ คูสิในธรรมชาติเห็นไหม เวลาคนเขาเหม่อลอย เขาเดินไปด้วยความเหม่อลอยของเขา ตกร่อง ตกถู ตกทะเล เดินสะดุดล้มหัวกถึงไปเลยนะ นี่เขาเดินไปโดยสัญญาตญาณเห็นไหม สติระลึก รู้ ความระวังตัวเขาไม่มี สติมันมาจากจิตใหม่.. มันไม่ใช่จิต

สติมันมาจากไหน.. ถ้าเราระลึก รู้ ตัวอยู่ เราตั้งสติอยู่ เราจะทำผิดพลาดน้อยลง ความผิดพลาดน้อยลง มีสติเห็นไหม คูสิ เวลาครูบาอาจารย์เรามีสติเห็นไหม

เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะนะ หลวงปู่เจี๊ยะมาเยี่ยมเราที่โพธาราม เวลาท่านทรงน้ำเสร็จ เราจะถ่ายผ้าให้ท่าน “หงบเว้ย...ลัม ! ลัม !” ลัมดังเลย มีสติไหม...มีนะ ถ้าไม่มีจะบอกหรือว่า “หงบ...ลัมนะ หงบ..ลัมนะ”

ท่านถ่ายผ้าเมื่ออาบน้ำเสร็จ อาบน้ำเสร็จเราก็เปลี่ยนผ้าให้ท่าน พอเปลี่ยนผ้าจะถ่ายผ้าเปียกใช่ไหม ก็เอาผ้าไปถ่าย ท่านยืนอยู่เราก็ไปถ่ายผ้าให้ท่าน “ลัมอะ! ลัมอะ! ลัมอะ!”

เราจะบอกสติมันพร้อมเห็นไหม เราบอกนี้สติมันก็ผิดพลาดได้ แต่มันไม่ใช่ผิดพลาด จิตมันมีสติพร้อมนะ ลัมก็จะรู้ลัม แต่ช่วยตัวเองไม่ได้ เพราะว่าช่วงล่างของท่านตั้งแต่สะโพกลงมาท่านไม่มีกำลัง แล้วมันจะลัม ท่านก็รู้ว่าท่านจะลัม แต่ท่านช่วยตัว

ท่านเองไม่ได้ เพราะร่างกายท่านป่วยไข้ “หงบล้ม.. หงบล้ม” เราก็คว่าเลยนะ เต็มที่เลยนะ หงายหลังเลย

มีสติก็รู้ว่าจะล้ม แต่เพราะว่าร่างกายเรามันเจ็บไข้ได้ป่วย ร่างกายสภาพท่อนล่าง ท่านไม่แข็งแรง ท่านยืนอยู่นะ แต่ท่อนบนของท่านแข็งแรงมาก ตั้งแต่เอวขึ้นมานะ ดีเหลือเกินสบายมากเลย ตั้งแต่ช่วงเอวไปถึงเท้าเหมือนกับเราเป็นเหน็บชา มันควบคุมไม่ได้ “ล้มวะ! ล้มวะ! ล้มวะ!” หงายหลังตึงเลย ถ้าเราจะล้มเรายอมให้ล้มไหม เพราะล้มไปมันเจ็บอะ

นี่พูดถึงสติเห็นไหม สติมันเกิดจากจิต นี่ถ้าเกิดจากจิต ธรรมะเป็นๆ เป็นๆ เพราะอะไร เป็นๆ เพราะสติมันเป็นสติจริงๆ ใจ มันไม่ใช่ตำรา ในตำรานั้น สตินะ... มหาสตินะ ...

“กุก็เขียนเป็น แต่กูไม่รู้จัก” นี่ไง คือธรรมะตายแล้ว

แต่ธรรมะเป็นๆ ธรรมะที่เราารู้สึกขึ้นมาเห็นไหม ถ้ามีสติ มันต้องสติเป็นเรา ความระลึกูเรานี้ แล้วสติเห็นไหม คุณามธรรมลี ดูความเร็วของคลื่น ความเร็วของแสง ความเร็วต่างๆ ลี แล้วความเร็วของใจละ ใจเวลามันเกิดขึ้นมา แล้วสติเวลามันเกิดขึ้นมา วิบ...วิบ...วิบ ...วิบนะ

แต่ถ้าเรามีสติต่อเนื่อง ความต่อเนื่องคือสันตติ คำว่า”สันตติ” คือเกิดดับ เกิดดับ ความเกิดดับของเขานั้นมันเป็นความคิดของเขา แต่ความเกิดดับของเรา สิ่งใดก็แล้วแต่ ถ้ามีสติปัญญาอยู่ที่นี่ ทุกอย่างที่มีมันเกิดมันเร็วขนาดไหน เราก็มจะมีสติตามของเราไป พอสติตามของเราไปเห็นไหม เราฝึกไว้ไง เรามีสติตลอดไปเห็นไหม

เวลาหลวงปู่มัน ครูบาอาจารย์ท่านฝึกฝนขึ้นมา จะมีพุทโธตลอดเวลา จะเคลื่อนไหวอย่างไร จะมีพุทโธตลอด จะเหยียด จะกู่ จะหุบ จะดึ้ม จะหุบ พุทโธ พุทโธ มีสติ ถ้าพลอก็จะตั้งสติใหม่ พลอก็จะตั้งสติใหม่ เราก็กฝึกลักษณะนี้

บวชใหม่ๆ นะ ด้วยการหักดิบมาเที่ยวมาอยู่กับเพื่อนนะ จะไปบวชยังไปเที่ยวอยู่เลย พรุ่งนี้เช้าจะบวชแล้วยังเที่ยวอยู่เลย เวลาบวชมาเลยนะ โอ๊ย...ความผูกพันเห็นไหม มันอึดอัดมาก

พุทโธ พุทโธ พุทโธ มันเหมือนคนหักดิบ คนหักดิบคิดดูสิ หักดิบมา ก็เลสมันจะ
ด้านแรงขนาดไหน พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธทั้งวันเลย

นี่พอพุทโธนะ สมัยนั้นนะ สมัยที่บวชใหม่ๆ นะ คำรับคำราก็ยังไม่ได้ค้นคว้า ก็
ไม่เข้าใจทั้งนั้นนะ พอปฏิบัติไปแล้ว ปฏิบัติได้ด้วยแล้วไปดูครูบาอาจารย์ท่านสอนด้วย
หลวงปู่เห็นไหม พุทโธตลอดเวลา

เช่น หลวงตาท่านไปอยู่กับหลวงปู่มั่นไหมๆ แล้วท่านบอกว่าจิตมันเสื่อมหมดเลย
นะ ขึ้นไปกราบหลวงปู่มั่นนะ “หมดเลย.. ทุกข์มาก”

หลวงปู่มั่นท่านสอนนะ “จิตมันเหมือนเด็กๆ มันต้องมีอาหารกินอยู่ของมัน” เด็ก
มันมีขนมเห็นไหม มีขนมล่อเด็ก เด็กมันจะกินขนมของมัน จิตนี้มันเหมือนเด็ก มันต้อง
กินอาหารของมัน ฉะนั้นมันจะไปเที่ยวไหนปล่อยมันไป อย่าไปกังวลกับมัน รักษา
อาหารไว้ กำหนดพุทโธ พุทโธ พุทโธไว้

เด็กมันไปถึงที่สุดแล้วนะ มันหิวของมัน มันไม่มีอาหารกินนะ มันต้องกลับมาหา
ผู้ใหญ่เพื่ออาหารนั้น พุทโธ พุทโธ พุทโธไปนะ

หลวงตาท่านเล่าเอง พอ พุทโธ พุทโธ พุทโธ ไปเรื่อยนะ เพราะจิตมันเสื่อมหมด
ตอนนั้นจิตท่านเสื่อมหมดเลย เพราะท่านดูจิต จิตนี้แหละ เสื่อมไป ๑ ปีกับ ๖ เดือน ไป
หาหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นสอนนะ แล้วพอ พุทโธ พุทโธ พุทโธ ๓ วันแรก...

เพราะคนเรามันเคยปล่อยใจตามสบาย คำว่าจิตมันปล่อยตามสบาย ตั้งสติไว้กับ
ผู้รู้ แล้วให้ผู้รู้มันจะเป็นอย่างไรก็ได้ แล้วดูตามมันไป ถ้ามันควบคุมได้ มันก็ได้ชั่วคราว
ชั่วคราว เพราะอะไรรู้ไหม เพราะมันไม่มีจุดยืน ไม่มีแก่น ไม่มีสถานที่ ไม่มีการยึดไว้
ท่านก็เคยทำได้ แล้วมันเสื่อมไป

พอมานบอกว่า เด็กมันต้องกินอาหารนะ ถ้าเด็กมันจะเที่ยว มันจะเสื่อมไป มันจะ
เร่ร่อนไปขนาดไหนช่างหัวมัน ควบคุมอาหารไว้ ดูแลอาหารนี้ไว้

หลวงตาท่านบอกว่า พุทโธ พุทโธ พุทโธ ๓ วันแรกอกแทบระเบิด เพราะมันเคยตัว นี่เวลาจิต จิต ปล่อยจิตตามสบาย ปล่อยให้มันไป โอ๊ย...ว่าง สะดวกสบาย นั่นแหละมันเป็นท่าทางกิเลสใจ ธรรมะในคำรามันเป็นธรรมะที่ตาย

แต่เราปฏิบัติเราเหมือนคนตาย เพราะอะไร เพราะมันไม่ศึกษาดูแล มันปล่อยตามอารมณ์ความรู้สึก ปล่อยตามกิเลส กิเลสมันโดนอวิชชาครอบงำอยู่แล้ว ศึกษาธรรมะพระพุทธรเจ้ามา แล้วมาปฏิบัติมันละคนตาย คนตายก็ไม่มีสติใจ คนตายก็ปล่อยมันตามสะดวกสบายใจ

แต่นี้ปล่อยเหมือนคนตายใช่ไหม คูลิ คนตายทั้งเป็นนะ คนตายทั้งเป็นเขายังไม่ตายนะ เขายังมีชีวิตอยู่นะ แต่เขาเหมือนคนตายทั้งเป็นเพราะอะไร เพราะเขาไม่มีแก่นสารในตัวเขา เพราะเขาไม่มีอะไรที่เป็นประโยชน์กับเขาเลย เพราะเขาเหมือนคนตายแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน ดูไปเฉยๆ มันเหมือนคนตายแล้ว คนตายแล้วเพราะไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์ใช่ไหม ก็ปล่อยมันไปตามอำนาจของมัน ปล่อยไปตามธรรมชาติของมัน ปล่อยตามกิเลสมัน กิเลสมันชักนำไปก็เหมือนคนตายแล้ว นี่ไง...ทั้งๆ ที่มีชีวิตอยู่ เหมือนคนตาย ! ธรรมะในคำรามือ ธรรมะที่ตายแล้ว คนที่ปฏิบัติตามกิเลสคือคนมันตายทั้งเป็น !

แต่พอท่านบอกว่า พุทโธ ๓ วันแล้วอกแทบระเบิดเลย สุดท่ายแล้วพอ พุทโธ พุทโธ พุทโธไป เพราะพุทโธคืออาหารของมัน พอเป็นอาหารของมัน นี่ไงเราปล่อยจิตไปตามธรรมชาติของมัน ปล่อยตามสบายของมัน มันก็ไปตามธรรมชาติของมัน แล้วเราก็ตามมันไป เพราะจิตกับเราก็คืออันเดียวกัน เพราะเราไม่เข้าใจ เพราะเราเหมือนคนตายทั้งๆ ที่มีชีวิต ทั้งๆ ที่มีสติ ทั้งๆ ที่ยังปฏิบัติอยู่เหมือนคนตาย ! มันไปตามความรู้สึกหมด แต่สติอยู่ไหนไม่รู้ ตัวเองอยู่ที่ไหนไม่รู้

พอไม่รู้ขึ้นมา พุทโธ พุทโธ พุทโธ ไปเรื่อยๆ พอพุทโธไปเรื่อยๆ จิตมันเริ่มสงบ ตัวลงมาเพราะอะไร เพราะมันมีที่เกาะ

มีที่เกาะหมายถึงว่า มันจะไปไหนก็แล้วแต่เราพุทโธไว้ เพราะเราเคยจิตมาก่อน มันก็ไปตามแต่ความรู้สึก

พุทโธ พุทโธ พุทโธ ใหม่ๆ ก็สักแต่ว่า แต่บังคับไว้ด้วยสติ บังคับ พุทโธ พุทโธ พุทโธ

ถ้ามันหายไป.. พุทโธใหม่ พุทโธใหม่ พุทโธใหม่

พอพุทโธ พุทโธ พุทโธ มันก็เริ่มมีหลักมีเกณฑ์เห็นใหม่ เริ่มมีที่เกาะเห็นใหม่ พอจิตมันเริ่มมีที่เกาะขึ้นมา นี่ไง...สิ่งที่ว่ามันเที่ยวไปตามธรรมชาติของมัน

หลวงปู่มันบอกว่าถ้ามันขาดอาหารนะ เด็กมันไปเที่ยวของมันตามแต่ความไม่เข้าใจของมัน ตามการเร่ร่อนของมัน ถ้ามันหิวกระหายไม่มีอาหารมันก็ต้องกลับมาหาเรา ท่านก็พุทโธ พุทโธ พุทโธไปเรื่อย พุทโธมันเป็นอาหารของใจ

พุทโธ พุทโธ พุทโธไป พอจิตมันเริ่มสงบเข้ามามันเป็นฐานของมัน นี่ไง...พอท่านภาวนาได้ ท่านเข้าใจได้ เห็นได้เห็นใหม่ แล้วท่านมาเล่าให้พระฟัง

หลวงตาเวลาท่านปฏิบัติ ท่านก็เอาประสบการณ์ของท่านมาเล่า ท่านบอกว่า “ตอนไปปฏิบัติใหม่ๆ เราก็ปฏิบัติไม่เป็น” พอไปหาหลวงปู่มัน พอจิตเสื่อมก็ขึ้นไปหาท่าน

ท่านก็บอกว่า “จิตนี้เหมือนเด็ก ธรรมชาติของเด็ก มันต้องมีอาหารของมัน” แต่เด็กมันเร่ร่อน มันเที่ยวของมัน เรารักษอาหารไว้ ถ้าเด็กไม่มีอาหารมันต้องกลับมาหาอาหาร โดยธรรมชาตินะ ถ้าเด็กหลงก็หลงไปเลย นี่การเปรียบเทียบ

แต่ใจเหมือนเด็กไซ้ใหม่ มันก็คือความรู้สึกเรานี้แหละ เวลามันคิดออกไป มันคิดออกไปจากเรานี้แหละ แต่เวลามันไปจนถึงที่สุดแล้ว ไปโดยที่ไม่มีแก่นสาร ไปโดยที่ไม่มีจุดยืนแล้วมันจะไปไหนล่ะ มันก็ต้องกลับมาสู่ใจเรานี้แหละ

เราไปพุทโธ พุทโธ พุทโธไว้ มันมีแก่นของมันไซ้ใหม่ เวลามันกลับมา เวลามันสงบเข้ามา มันกลับมาที่ใจนี้ มันก็จะ..อ้อ.. เพราะจิตมันสงบๆ อย่างนี้เอง ท่านถึงบอกเลยนะ เวลาท่านภาวนาเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป ท่านกลับมาพูดให้ลูกศิษย์ท่านฟังไง

บอกว่า “พอเราคิดถึงย้อนหลังแล้วนะ เวลาหลวงปู่มันท่านสอน เราภาวนาไม่เป็น มันเหมือนกับทารกเลย เรานี้มันเหมือนกับเด็กอ่อน เหมือนกับคนไร้เดียงสาจริงๆ

เลย แต่พอเรากาวนาเข้าไป มันเห็นเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมา ทำตามนั้นขึ้นมาจนเรากาวนาเป็นแล้ว เราจะมองกลับไปดูตรงนั้น มันจะเห็นสภาพของมัน”

แต่เนี่ยของเราปฏิบัติกัน เรายังจับต้นชนปลายอะไรไม่ได้เลย แล้วเราก็ไปยึดเอาธรรมะที่ตายแล้วไง สติต้องยังเป็นอย่างนั้น แล้วเราก็ไปสร้างกุหาไว้ลูกหนึ่ง สร้างสถานที่ไว้สถานที่หนึ่ง สติเป็นสถานที่อย่างนั้น ไอ้ใจที่แห้งแล้งอยู่นี้ไง ไอ้ธรรมะนะ ปัญญาก็เป็นกุหาอีกลูกหนึ่งกองอยู่ข้างหน้าโน้นนะ นี่ถ้าเป็นสติก็เป็นกุหาบรรทัด เวลาปัญญาก็เป็นกุพานโน้น มันก็อยู่นอกกายหมด นอกจิตหมดเลย ไปอยู่ในตำราหมดใจ นี่ธรรมะที่ตายแล้ว

แต่ถ้าธรรมะที่มันไม่ตาย มันจะเกิดขึ้นมาจากเรา กุหามันก็เกิดที่ในหัวใจเรานี่แหละ มันเป็นความรู้สึกที่เราสร้างขึ้นมาสติของเราที่สร้างของเราขึ้นมา ปัญญาเราก็สร้างของเราขึ้นมา ถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา ความเป็นจริงของเรามันจะเกิดที่ไหน ความเป็นจริงเกิดมาอย่างนี้

ธรรมะที่เป็นๆ ธรรมะที่มีความรู้สึก ธรรมะที่เราจำเป็นต้องเป็นสันติภูมิจิโก นี่สันติภูมิจิโกเห็นไหม สิ่งที่เป็นทฤษฎีมันเป็นตำรานะ ถ้าเราบอกว่าธรรมวินัยเป็นศาสนาของเรา เราก็เคารพนะ

เวลากรรมฐานครูบาอาจารย์ของเราะ หลวงปู่มั่น หลวงตา ท่านบอกเลย เวลาชุดงค์ไปในป่าเห็นไหม ระลึกขึ้นมา สมมุติขึ้นมาด้วยความรู้สึก พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วกราบ.. กราบด้วยหัวใจ.. กราบด้วยความเคารพนบ

แต่พวกเราเป็นปุถุชน พวกเราเป็นคนที่จิตใจเร่ร้อน จิตใจที่ไม่มีจุดยืน ต้องสร้างพระพุทธรูปขึ้นมา สมมุติเป็นองค์สมเด็จพระสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบพระต้องมีรูปสมมุติ รูปเคารพให้กราบ เห็นไหม จิตใจมันต่างกัน

แต่ถ้าจิตใจมันมีหลักมีเกณฑ์ นึกขึ้นมาเลย จะกราบที่ไหนก็ได้ จะทำอะไรก็ได้ แต่ถ้าเราไม่มีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา เราต้องมีรูปเคารพ ต้องมีวัตถุที่เราเห็นซึ่งหน้า จิตใจเราถึงจะยอมกราบ เราไม่กล้ากราบเลย พอกราบขึ้นไปนะ คนบ้าเหวอ กราบอากาศ ไม่มีอะไรก็กราบได้

“กราบ.. กราบพระพุทธเจ้าเว้ย...กราบจากหัวใจเว้ย...กราบจากความรู้สึกจากภายใน”

นี่ไง..ถ้าธรรมมันมีขึ้นมาจากภายใน ธรรมะเป็นๆ มันทำให้เราเข้มแข็งขึ้นมา ทำให้เรามีจุดยืนขึ้นมา ฉะนั้นกรรมฐานเราไม่ใช่หลบหลู่ เห็นไหม...เวลาบอกกรรมฐานนี้หลบหลู่ บอกว่าธรรมะของพระพุทธเจ้าเห็นไหม ธรรมของพระพุทธเจ้า พุทธพจน์.. พุทธพจน์..

พุทธพจน์ก็เคารพนะ ธรรมและวินัย ถ้าไม่มีพระพุทธเจ้าเราจะมาเป็นภิกษุ เราจะมาบวชพระกันมาได้หรือหอก ที่เราบวชพระขึ้นมาก็ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

ผู้ตติงตถกกรรม วิธีการบวชพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ พระพุทธเจ้าบังคับไว้ พระพุทธเจ้าทำเป็นตำรามา ถ้าปฏิเสธตำราเลย เราจะมานั่งเป็นพระอยู่นี่กันได้ไหม ที่เรมานั่งเป็นพระอยู่นี้ เรามาจากไหน เราก็มาจากตำรานั้นล่ะ เรามาจากตำรานั้น เรามาจากธรรมะที่ตายๆ นั้นล่ะ

เพราะธรรมะที่ตายๆ พระพุทธเจ้าวางเป็นพระธรรมและวินัยไว้ เป็นศาสดาของเรา เป็นสิ่งที่บังคับเรา แต่สิ่งที่จะเป็นความจริงเป็นๆ นะ มันต้องเป็นความรู้สึกของเราขึ้นมา มันจะเป็นคุณสมบัติของเรา มันจะแก้กิเลสของเรา ศาสนาทายาทมันเกิดที่นี่

ถ้ามันเกิดที่นี่ขึ้นมาเห็นไหม เราถึงต้องทำความจริงกันขึ้นมา ถ้าทำความจริงขึ้นมาเห็นไหม สาธุ ! ศึกษาไหม ? ก็ต้องศึกษา ศึกษาแล้ววางไว้ อย่ายึดมัน !

เวลาหลวงตาท่านไปหาหลวงปู่มัน ท่านเป็นมหาเห็นไหม หลวงปู่มันบอกเลย “มหา...มหาเรียนมาจนเป็นมหานี้ความรู้ก็มากนะ สิ่งที่เราเรียนมาเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาจะประพฤติปฏิบัตินะ ให้เอาความรู้ ทฤษฎีที่เราเรียนมาทั้งหมด ใส่ลิ้นชักเอาไว้วันละ ใส่ลิ้นชักในสมองเนี่ย แล้วลั่นกุญแจไว้ด้วย อย่าให้มันออกมา” เพราะถ้าอย่างนั้นเวลาเราปฏิบัติไปเห็นไหม ธรรมะในตำราเป็นธรรมะที่มันตายแล้ว เวลาปฏิบัติขึ้นมาโดยที่ยังปฏิบัติไม่ได้ ก็ครั้งเป็นครั้งตาย

อย่างคนที่กำลังจะตายอยู่นี้ คนพลั้งเพลออยู่เหมือนคนตายทั้งเป็น แล้วความจริงมันจะเกิดอย่างไร ไอ้ธรรมะก็ธรรมะตายๆ ไอ้ปฏิบัติก็ครั้งเป็นครั้งตาย แล้วเวลาปฏิบัติจริงๆ ขึ้นมามันไม่เกิดขึ้น แต่พอเวลาปฏิบัติจริงๆ เกิดขึ้นมา นี่ธรรมะเป็นๆ สติก็เป็นสติของเรา ปัญญาก็เป็นปัญญาของเรา ไม่ใช่ปัญญาภูเขาลูกหนึ่ง ไปสมมุติเป็นปัญญาอยู่นั่น..

อาการความคิดมันไม่ใช่จิตนะ อาการความคิด คือ อาการความคิดอาการของจิต เวลาความคิดขึ้นมามันเป็นอาการของจิตทั้งนั้น แล้วตัวจิตละ นี่ไง เราถึงบอกว่า สมมุติเป็นภูเขาไว้ลูกหนึ่ง แล้วเวลาปัญญามันเกิดละ เวลาปัญญาของเรามันเกิดขึ้นมานะ มันเกิดขึ้นมาได้อย่างไร เห็นไหม โลกุตตรปัญญา

ฉะนั้น สิ่งที่มีมันเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาจากการประพฤติดุปฏิบัติ มันเกิดขึ้นมาจากความจริง ถ้าความจริงอย่างนี้เกิดขึ้นมา มันถึงเป็นสมบัติของเรา ถ้าเป็นสมบัติของเรานะ เราจึงจริงขึ้นมาละ ครูบาอาจารย์ถึงว่า...สาธุ ครูบาอาจารย์มีความสำคัญมาก สำคัญตอนขึ้นนำ ตอนชักนำ

ดูสิ...เวลานักมวยที่เขาขึ้นเวที เขาชกกันนะ ใครเป็นคนชก นักมวยเป็นคนชกใช่ไหม แต่เวลาเข้าไปมูมนี่ พี่เลี้ยงสำคัญไหม พี่เลี้ยงเขาแก้ทางมวยให้ละ

ยกที่ ๑ เวลาเข้าไปต่อยเขานะ โคนเขาต่อยหน้าหงายทั้งหมดเลย

ยกที่ ๒ เข้าไปพี่เลี้ยงเขาให้น้ำแล้วละ ถ้าออกมาแล้วยังต่อยเหมือนเดิมละ แสดงว่าพี่เลี้ยงโง่งนาคูเลย แก้ทางไม่เป็น

ยกที่ ๑ ออกมาชกกับเขา เขาสวนหมัดมาที่ไรหน้าหงายตลอด แล้วยกที่ ๒ ออกมานะ ถ้าเขาป้องกัน เขายกมือให้สูงขึ้นใช่ไหม เขาใช้ทางหลบหลีกขึ้นมาได้นะ พี่เลี้ยงคนนั้นใช้ได้ พี่เลี้ยงนั้นแก้ทางมวยให้ เวลาเข้ามูมเห็นไหม...พี่เลี้ยงเขาให้น้ำด้วย เขาต้องแก้ทางมวยให้ด้วย ! ถ้าเขาไม่ได้แก้ทางมวยให้ด้วย เขาไม่ควรมาเป็นพี่เลี้ยง

นี่ขนาดเป็นพี่เลี้ยงนะ แล้วนี่เป็นครูบาอาจารย์ของเราที่จะบอกวิธีการในการประพฤติดุปฏิบัติของเรา ให้หลบหลีกกับกิเลสในหัวใจของเรานะ ไอ้ความที่เกิดขึ้นมาในใจของเรานี้เป็นกิเลสของเราล้วนๆ นะ เรายังไม่รู้ว่าเป็นกิเลสของเราเลย

แล้วครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติมา ท่านแนะนำเรา ท่านรู้ได้อย่างไรว่า สิ่งที่ทำอยู่นี้มันต้องหลบหลีกอย่างไร เราจะต้องหลบหลีกมันไป ! เพื่อให้มันมีกำลังขึ้นมา เห็นไหม ถ้าหลบหลีกมันไปเพื่อเอากำลังขึ้นมาแล้วนะ เดี่ยวเราจะค่อยกลับมาวิธีอื่น ทำลายมัน

แต่ถ้ายังไม่ทันไรเกิดขึ้นมาเห็นไหม จะย้ายภูเขานะ ภูเขานะขวางทาง จะย้ายภูเขา ทั้งลูกเลย ภูเขาทั้งลูกนี้ย้ายมันไม่ได้หรอก เดี่ยวนี้เทคโนโลยีเขาเจริญนะ เขาไปตามไหล่ เขาเห็นไหม ถนนนี้เขาตัดไปตามไหล่เขา อ้อมขึ้นภูเขา ข้ามภูเขาไปโดยการวนภูเขาลง ไปอีกฟากหนึ่งของภูเขาได้สบายๆ เลย นี่ก็เหมือนกันนะ ดูลิ เขาไม่ได้ย้ายภูเขานะ เขาตัดถนนขึ้นไปบนภูเขานั้น แล้วก็ข้ามภูเขานั้นไป เขาได้ประโยชน์ของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ทิฐิมานะในความเห็นของตัวนะ มันขวางอยู่ ! มันขวางอยู่ ! แล้วเราก็ปฏิบัตินะ พุทฺโธ พุทฺโธ จะเอาสติ จะเอาสมาธินะ แต่ที่ยึดมันถ้อมมันอยู่นั้นนะมัน ขวางอยู่ ภูเขาทั้งลูกนะเห็นไหม ถ้าภูเขาทั้งลูกมันขวางอยู่อย่างนี้ แล้วจะปฏิบัติอะไร ปฏิบัติแล้วทำไมไม่ได้ผล ก็คนตายนะ !

ธรรมะที่จำมามันก็ตายอยู่แล้ว มันเป็นทฤษฎี สติก็เป็นสติ สมาธิก็เป็นสมาธิ ปัญญาก็เป็นปัญญาของพระพุทธเจ้า สิ่งที่เกิดขึ้นกับเรามันเป็นสมมุติทั้งหมด มันเป็นโลกียปัญญา ปัญญาโดยโลก ปัญญาโดยทิฐิมานะ ปัญญาโดยการจำมา

ตัวเองสกปรกโสโครกเลย แล้วไปจำธรรมะของพระพุทธเจ้ามานะ ธรรมะของพระพุทธเจ้ามันสะอาด พอมารวมกับความสกปรก รวมกับกิเลสของตัวเอง มันแก้กิเลสได้ไหม ธรรมะของพระพุทธเจ้านั้นนะ

คนปามีปิ่น โจรนะมันมีปิ่นเอ้มลึงหกละ ไอ้เราจะมีแต่มือเปล่า นี่ไง กิเลส ทิฐิมานะมาจำธรรมะของพระพุทธเจ้ามาไง มันบอกว่านี้คือธรรมะของพระพุทธเจ้าแล้วมัน ก็ใช้เป็นปิ่นของตัวเองไง ธรรมะเป็นอย่างนั้น สติเป็นอย่างนั้น ปัญญาเป็นอย่างนั้น อื้อ.. เพราะยึดมันถึงมีกิเลส พอปล่อยมันไม่มีกิเลสเลย ไม่มีอะไรเลย มันยังเข้าแสดหน้านะ ล้มลงตายต่อหน้ามันนะ ยังไม่รู้เลยว่าตายแล้วนั้นนะ

นี่ไง...ปฏิบัติโดยกิเลส โดยศึกษาธรรมของพระพุทธเจ้าโดยกิเลสไง โดยความยึดมั่นถือมั่นของตัวเอง นี่ไงมันเลยได้ธรรมะตายเป็นๆ มา ธรรมะตายเป็นๆ ยังพอแรงนะ นี่ธรรมะแบบว่ามันเหมือนม้าไม้ ชักม้าเข้าไปในเมือง พอเขาเปิดมาเขาก็ทำลายเมืองนั้นหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน เอาธรรมะของพระพุทธเจ้ามาทำลายตัวเอง คิดว่าธรรมะของพระพุทธเจ้านั้นสะอาดบริสุทธิ์ไง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุดยอด แต่มันเป็นการสุดยอดในการจำ

ถ้าจำมาเห็นใหม่ อูสิ...ดูทางโลกเขาเห็นใหม่ ที่เขาจำมา เขาศึกษาศาสนาในวันอาทิตย์ นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก เขาศึกษาแล้ว เขารู้จักธรรมะ เขารู้ธรรมะเป็นชีวิตประจำวันของเขา เขาใช้ในชีวิตประจำวันของเขา นี่เป็นเรื่องโลกนะ

นี่เราศึกษาธรรมของพระพุทธเจ้ามา แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาละ ปรียัตติ เราต้องปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติขึ้นมาละ ศึกษามาแล้วนะ ธรรมของพระพุทธเจ้าจำมา

แล้วปฏิบัติละ ปฏิบัติถ้าเป็นคนดีมันต้องดีด้วยเนื้อหาสาระ เราเป็นคนดีจริงหรือ เปล่า เรามีศีลจริงหรือ เรามีสมาธิจริงไหม เรามีปัญญาขึ้นมาจะชำระกิเลสได้จริงหรือ แล้วปัญญาที่ชำระกิเลสกับปัญญาที่ศึกษามากับปัญญาทางโลกนะ มันต่างกันอย่างไร

ปัญญาทางโลกนะ มันปัญญาจากสมอง ปัญญาจากภพ ปัญญาจากจิต มันเป็นโลกียปัญญา ปัญญาอย่างนี้คอมพิวเตอร์ดีกว่ามึงอีก คอมพิวเตอร์เดี๋ยวนี้เขา...ข้อมูลในคอมพิวเตอร์นะมึงจำสู่เขาไม่ได้นะ ข้อมูลคอมพิวเตอร์มึงจำไม่ทันหรอก มันอยู่ในคอมพิวเตอร์เยอะแยะไปหมด มึงจะจำได้อย่างไร

แล้วไปจำธรรมะมาบอกว่าเรารู้ธรรมะๆ มันจริงหรือเปล่า ถ้ารู้ธรรมะทำไมสงสัย ถ้ามันรู้ธรรมะขึ้นมาทำไมเราง ถ้ามันรู้ธรรมะทำไมเราทุกข์ ถ้ามันรู้ธรรมะขึ้นมาทำไมเราแก้กิเลสไม่ได้ ทำไมเราต้องเกิดต้องตายอยู่อย่างนี้

แต่ถ้ามันรู้จริงขึ้นมา ถ้าจิตมันสงบเข้ามา มันจะเข้ามาสู่ตัวมันเอง ถ้าเข้าสู่ตัวมันเอง นี่ไงธรรมะมันเริ่มเป็นขึ้นมา เพราะมีสติ มีสมาธิ ถ้ามีสมาธิขึ้นมา จิตนะมีสมาธิขึ้นมา จิตมันสงบเข้ามา มันเห็นตัวของมันเอง

ถ้ามันเห็นตัวของมันเองเห็นไหม มันรู้แจ้ง มันรู้มันแจ่มแจ้งนะ สติเรารู้ว่าสติ
พอเกิดสมาธิเรารู้ว่าสมาธิแล้ว แต่ปัญญายังเกิดไม่เป็น เพราะปัญญามันเกิดเองไม่ได้
เห็นไหม นี่ศีล สมาธิ ปัญญา

เวลาเราศึกษาธรรมะนะ นักธรรมโท นักธรรมเอก โอ้โฮ...ไปเรียนธรรมร้อย
ประโยคเลย โอ้ย...ปัญญารอบรู้เลย ปัญญารอบฟัง ทั่วโลกจักรวาลเข้าใจหมดเลย แล้วแก้
กิเลสได้ไหม มันเป็นไปได้ไม่ได้เห็นไหม...มันเป็นไปไม่ได้ !

ปัญญาจะเกิดเองไม่ได้ ถ้าปัญญาไม่เกิดจากการฝึกฝน แล้วฝึกฝน ฝึกฝนอย่างไร
นี่ไง...ธรรมะและวินัยเห็นไหม ครูบาอาจารย์สำคัญตรงนี้

สำคัญตรงที่ครูบาอาจารย์จะจุดประเด็นให้เราว่า สิ่งที่เป็นความรู้ ความรู้สึก
ความสุข ความสุขที่เป็นสัมมาสมาธินะ มันมีความสุขที่จริงหรือ ความสุขอย่างนี้ มัน
อยู่ใต้กฎของอนิจจังไหม ความสุขอย่างนี้มันแปรปรวนจริงหรือเปล่า

ถ้าความสุขจริง ความสุขในการคายสารอกกิลีสออก มันมีความสุขอย่างไร ถ้า
คายสารอกกิลีสออก มันมีเหตุผลอย่างไรมันถึงคายสารอกกิลีสออกไป ถ้ามันไม่มี
เหตุผลคายสารอกกิลีสออกไป มันจะเป็นธรรมชาติของพระพุทธเจ้าได้อย่างไร

เพราะธรรมชาติของพระพุทธเจ้านะ ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้
ธรรมขึ้นมาเห็นไหม ยะถากุติง ญาณะทัตตะนัง... ยะถากุติงฆ่ากิเลสตายไปแล้ว ยะถากุ
ติง ญาณะทัตตะนัง จะรู้ว่าสิ่งที่ชำระกิเลสนั้น ชำระอย่างไร

ถ้าชำระอย่างไรเห็นไหม สิ่งที่ชำระแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้
แสดงธรรมจักรขึ้นมา พอแสดงธรรมจักรขึ้นมานะ พระปัญจวัคคีย์ขนาดใช้ปัญญาตรอง
ตามนะ พระปัญจวัคคีย์ทำสมาธิกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ๕ ปี มันมี
พื้นฐานอยู่แล้ว เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักรขึ้นไปนะ แสดง
ธรรมจักรได้เลย

ญาณัง อุทะปาที ปัญญา อุทะปาที วิชชา อุทะปาที เวลาญาณมันเกิด ความสงบ
เกิดขึ้น ปัญญาเกิดขึ้น ญาณเกิดขึ้น ความรู้เกิดขึ้น ความรู้แจ้งเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นเพราะ
อะไร เพราะมันมีพลังงาน มันมีกำลังสมาธิ กำลังมรรคของใจในปัญจวัคคีย์ ในใจของ

พระอัญญาโกณฑัญญะ ท่านทำสมาธิอยู่แล้วเห็นใหม่ ญาณเกิดขึ้น พลังงานเกิดขึ้น ต่างๆ เกิดขึ้น ญาณเกิดขึ้น วิชาเกิดขึ้น ความรู้เกิดขึ้น มันเกิดขึ้นได้อย่างไร

เราจะไปขอกทานนะ เรายังไม่มีกะลาเลย ไอ้คนที่เมตตาจะให้เศษตั้งคันะ ไม่รู้จะให้ได้อย่างไร เพราะเราไม่มีกะลาใส่เศษสวดคันั้น นี่ก็เหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเทศนาว่าการ ก็จะให้ธรรมะนะ เรายังไม่มีกะลารองรับเลย ถ้ามีกะลารองรับมันจะได้ธรรมะนั้นมา “ขอทานยังมีกะลานั้นไว้อยู่ !!”

แล้วปฏิบัติกันนะ ธรรมะตายๆ ธรรมะไม่มีหลักมีเกณฑ์ในหัวใจ แล้วมันจะเอาอะไรเป็นความจริงล่ะ ถ้ามันเอาความจริงขึ้นมาเห็นใหม่ มีกะลาใหม่ คุณ ภาว ปญจ วัคคีย์ พระอัญญาโกณฑัญญะ พระอัสสชิ ท่านมีภพของท่าน ท่านมีสมาธิของท่าน ท่านมีฐานรับของท่าน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ คุณ เวลาเขาให้ทานกัน เขาให้เศษตั้งคันะ เอากะลารองรับ แต่น้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมเอาภพของเรา เอาจิตของเราองรับ มันมีความรู้สึก มันมีความรับรู้ขึ้นมา นี่ใจธรรมะเป็นๆ มันเกิดอย่างนี้

มันไม่ใช่ธรรมะตายๆ ไปศึกษามาเป็นธรรมะที่ตายแล้ว นี่บอกธรรมของพระพุทธเจ้าๆ “พุทธพจน์นะ อย่าเถียงนะ พุทธพจน์นะ” นั่นเป็นธรรมะของพระพุทธเจ้า

แม้แต่เราปฏิบัติเราก็ไม่ได้ปฏิเสธกัน ในการปฏิบัติไม่มีใครปฏิเสธธรรมะพระพุทธเจ้าหรอก แต่คุณ ดูทางวิชาการ ทางเทคโนโลยี ทางต่างๆ ก็แล้วแต่ เด็กที่เข้ามาศึกษาจบแล้ว เขาต้องมาฝึกงาน เขาต้องมาทำการวิจัย เขาจะทำงานวิจัยจนเขามีทางวิชาการ เขาได้หลักวิชาการเป็นศาสตราจารย์ เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ต่างๆ ของเขาขึ้นมา เขาต้องฝึก เขาต้องทำวิจัยของเขา เขาถึงจะมีความรู้ของเขาขึ้นมา นี่ก็เหมือนกัน เราศึกษามาแล้วเห็นใหม่ เราศึกษาของเรามันก็ทางวิชาการ

การปฏิบัติของเรามันเป็นความจริงขึ้นมาใหม่ แต่ถ้าการปฏิบัติขึ้นมา เวลาเราปฏิบัติขึ้นมามันสวมรอยทั้งนั้น มันบังเอิญ มันเป็นที่มานะเพราะอะไร เพราะมันพูดธรรมะแบบนกแก้วนกขุนทอง มันไม่ใช่ธรรมะจากความรู้สึก มันไม่ใช่ธรรมะจากที่เรา

ทำการวิจัยมา ทางวิชาการที่เราู้จริงขึ้นมา มันมีหลักวิชาการ มีองค์ความรู้ขึ้นมา เพื่อจะ
เสนองาน งานอย่างนั้นสังคมตรวจสอบแล้วจะเป็นความจริง

นี่ก็เหมือนกัน เวลาผู้ที่ปฏิบัติขึ้นมา มันมีมรรคญาณ มันมีความจริงขึ้นมา นั่นคือ
การวิจัยของจิตดวงนั้น ถ้าจิตดวงนั้นมันมีการวิจัยตรงนั้น จนการถอดถอนทำลายกิเลส
ชำระกิเลสออกมาตามการปฏิบัติ ตามมรรคญาณ ตามปัจจัยตั้ง ตามสันติวิถีโกของใจ
ดวงนั้นที่ปฏิบัติมาเวลามันแสดงออกมาโดยทางวิชาการ ไม่มีใครจะค้านได้เลยนะ ความ
จริงนี้โลกค้านไม่ได้เลย !

ถ้าธรรมะเป็นๆ ขึ้นมา มันไม่ต้องเอาธรรมะตายๆ มาค้านเลย ธรรมะที่ตายแล้ว
ธรรมะของคนครึ่งเป็นครึ่งตายเอามาค้านความจริงไม่ได้เลย เพราะความจริงมันพ้นจาก
การเกิดและการตาย มันพ้นออกไปทั้งหมด แม้แต่ที่เป็นครึ่งเป็นครึ่งตายก็จะไม่รู้หรือ
ว่าธรรมะความจริงเป็นอย่างใด

ถ้าธรรมะเป็นความจริงขึ้นมา มันเป็นจริงมาจากไหน ? มันจริงจากเราล้มลูก
คลุกกลานเนี่ย ไม่มีใครหรอกที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วจะโรยด้วยกลีบกุหลาบ จะเดิน
มาบนพรมแดงมา ไม่มีหรอก !

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปีนะ หลวงปู่มั่นท่านสมบุกสมบั่นมาแค่ไหน
? สมบุกสมบั่นมาเพื่ออะไร ? สมบุกสมบั่นมาเพื่อเอาชนะตนเอง เวลาประพฤติปฏิบัติ
สมาธิลงไม่ได้เพราะตัณhamันล้นฝั่ง ปัญญาไม่เกิดขึ้นเลย เพราะสมาธิมันดับตา กิเลส
มันดับตาหัวใจอยู่อย่างนั้น สมาธิเป็นสมาธิ แต่ปัญญาภิเลสมันดับตามาตลอด

นี่ดับตามาตลอด เวลาศึกษาขึ้นมาก็รู้คั่นธรรมะของพระพุทธเจ้า นี่ธรรมะๆ ถ้า
มีปัญญาขึ้นมา มีสมาธิขึ้นมา โอ้ย... เวลาพิจารณามันจะบรรเจิดมาก ปัญญามันจะหมุน
มันจะเป็นไปของมันเลย สิ่งนั้นมันเป็นโลกิยปัญญา

ถ้ามันพิจารณาขึ้นไปแล้ว มันจะเป็นเรื่องตทังคปหาน มันปล่อยวางชั่วคราว การ
ปล่อยวางอย่างนั้นมันไม่ถึงกับชำระกิเลส แต่มันพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ถ้า
โดยการประพฤติปฏิบัติ โดยการตรวจสอบไปตลอดเวลา ถึงที่สุดแล้วมันจะสมุจเฉท
ปหาน เวลามันฆ่ากิเลสนะ สังโยชน์ขาด !

เวลามันขาด มันขาดอย่างไร สักกายทิฐิมันขาดออกไปอย่างไร เวลาธรรมชำระกิเลสออกไปขาดเห็นใหม่.. เห็นใหม่...ธรรมะตัวเป็นๆ เลย ! เพราะผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นதாகต ! มันเป็นๆ อยู่กลางหัวใจ มันเป็นธรรมะเป็นๆ ไม่ใช่ธรรมะที่ตายแล้ว !

ฉะนั้นธรรมะที่ตายแล้ว มันศึกษาก็ศึกษานะ นี่พูดถึงไม่ใช่ว่าไม่ให้คนอื่นว่าไม่ให้ศึกษา ถ้าเราไม่ค้นคว้าไม่ศึกษาแล้วเรามีผู้พระไตรปิฎกไว้ทำไมละ ทุกวัดมีผู้พระไตรปิฎกหมด แล้วถ้าไม่เคารพมีไว้ทำไม มันก็มีไว้ค้นคว้ามีไว้ศึกษา แต่มันเป็นคนละขั้นตอนกัน

ปริยัติมันเป็นปริยัติใช้ใหม่ คำรับคำรา ธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของเรา เอาไว้รื้อค้น เอาไว้ตรวจสอบ

แต่เอาไว้ตรวจสอบแล้วเราเป็นจริงหรือเปล่าละ อันนี้ไม่ได้ตรวจสอบ เราเองต่างหากไปสอบมาเป็นสมบัติของเรา ไปจำมาหมดเลย ไปค้นคว้ามามากเลย มันต้องให้เป็นอย่างนั้นเลย คลาดเคลื่อนอย่างนั้นไม่ได้เลย มันเป็นกรอบเห็นใหม่

วิทยาศาสตร์มันเป็นทฤษฎี มันเป็นกรอบ เป็นทฤษฎีที่ต้องทำความเข้าใจ รู้กันให้เหมือนกัน นี่คือวิทยาศาสตร์ แล้วถ้ามันฆ่ากิเลสได้ กิเลสมันก็ต้องเป็นอย่างนี้หมด แล้วจับมันมาเชือดให้หมดเลย

กิเลสมันไม่เป็นอย่างนี้ กิเลสมันเป็นนามธรรม สิ่งที่จะชำระกิเลสได้มันต้องเป็นมรรคญาณ มันต้องเป็นสังขธรรม มันไม่ใช่วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์มันเป็นวิทยาศาสตร์อันหนึ่ง

แต่เวลาธรรมะ ธรรมะเพราะอะไร เพราะธรรมะมันมีเรื่องของเวรของกรรม เรื่องของจิตนิสัย เรื่องของนามธรรมที่มันละเอียดลึกซึ้ง เพราะมันเป็นเรื่องของความรู้สึก มันเป็นความรู้สึกจากภายใน ความรู้สึกอย่างนี้มันมีหลาย มีละเอียดนะ ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ แม้แต่ขั้นของสมาธิ มันก็แตกต่างหลากหลายขนาดไหน

เวลาเกิดปัญญามันขึ้นมา ปัญญามันชำระล้างขึ้นมา มันละเอียดอ่อนลึกซึ้งเข้าไปอีกขนาดไหน ถ้าปัญญามันเหมือนกัน ทำไมมีโสดาปัตติมรรค สกิทาคามีมรรค อนาคามีมรรค อรหัตตมรรค แล้วมรรคแต่ละขั้นแต่ละตอนมันต่างกันอย่างไร

มันเหมือนการศึกษา เวลาว่าวิทยาศาสตร์ดูถูกนิยายเลย แต่เวลาเปรียบเทียบ เห็นไหม มัธยมมันก็มีความรู้ระดับหนึ่ง ปริญญาตรีก็มีความรู้ระดับหนึ่ง ปริญญาโท ปริญญาเอก ก็มีความรู้อีกระดับหนึ่ง มันคนละระดับทั้งนั้นนะ เพราะการศึกษามันแตกต่างกัน วุฒิภาวะมันแตกต่างกัน การศึกษามันลึกซึ้งแตกต่างกัน มันกว้างขวางแตกต่างกัน

เวลาปัญญามันเกิด มันก็เกิดแตกต่างกัน มันคนละระดับกันมันจึงแตกต่างกัน แล้วมันแตกต่างกันอย่างไรละ แตกต่างเพราะเรามีครูบาอาจารย์ที่ผ่านพ้นไปแล้ว...มันอย่างนี้เห็นไหม ธรรมะมีหนึ่งเดียว โสดาบันก็โสดาบันเหมือนกันหมด จะเป็นจริตนิสัย จะเป็นเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ จะมีปัญญามากน้อยขนาดไหน โสดาบันก็คือโสดาบัน !

ไอ้ที่ว่ามันเป็นจริตนิสัย หรือผลที่เป็นอันนั้นมันเป็นอำนาจวาสนาบารมีของจิต ใจ คูสิ...เวลาคนเรียนจบเห็นไหม ปริญญาตรีรูปร่างแตกต่างกันไหม บางคนร่ำรวยลูกเศรษฐี ลูกกกลมพี ลูกยาก คนเจ้ใจ มันก็จบปริญญาตรีเหมือนกัน

นี่ก็เหมือนกัน โสดาบันมันก็เป็นโสดาบันเหมือนกันนะ เพียงแต่ว่าคนนั้นมีบารมีมาก มีสมบัติมาก คนนี้มีสมบัติน้อย คนนี้มีปัญญามาก คนนี้ปัญญาน้อย คนนี้จบปริญญาตรีแต่ไบรท์มาก มีความรู้ลึกแตกต่าง มีปัญญากว้างขวางมาก จบปริญญาตรีเหมือนกัน แต่ซื้อบื้อ ซื้อบื้อก็จบปริญญาตรีได้เหมือนกัน

ในการปฏิบัติโสดาบันก็คือโสดาบัน ฉะนั้นโสดาบันไม่มีทางที่จะต้องมาโต้แย้ง หรือว่า “โสดาบันของฉัน กับโสดาบันที่อื่นมันไม่เหมือนกัน” อันนั้นคือธรรมะที่ตายแล้ว ครึ่งเป็นครึ่งตาย มันกำลังฟื้นมานะ สลบไปแล้วฟื้นขึ้นมาเป็นโสดาบันนะ หลับไปแล้วตื่นขึ้นมาเป็นพระอรหันต์หมดคนะ

โลกมันเป็นเรื่องโลกๆ นะ เรื่องโลกให้เขาเป็นกัน เราเป็นพระ เราบวชแล้ว เราบวชพระ แล้วเราจะประพฤติปฏิบัติ เราจะต้องให้เป็นความจริงของเรา เราพยายามค้นคว้าเพื่อประโยชน์ เพื่อเป็นความจริง

ชีวิตของเรามีคุณค่ามาก ในสังคม ในวัฏฏะ มันก็เวียน มีความเจริญรุ่งเรือง แล้วมีการผ่านยุคผ่านกาลไปเป็นครั้งเป็นคราวมาตลอด แล้วเห็นไหมในพระไตรปิฎกถึง

พุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง ตั้งแต่ ๒,๕๐๐ มาเห็นใหม่ ตั้งแต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์นะ ฟันฟูในการประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

แต่เดิมการปฏิบัติก็มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลแล้วแหละ แต่มีแล้วนะ พอถึงกาลเวลาไป ความเชื่อถือ ความเชื่อมั่น ผู้ที่ให้ความมั่นคงในหลักในการปฏิบัติมันก็น้อยลงไป น้อยลงไป จนเราเชื่อถือเราศรัทธาศาสนาเป็นพิธีเพื่อทำบุญทำกุศลกันเท่านั้น จนครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา จนเป็นที่ยอมรับ เป็นที่น่าเชื่อถือ

คำว่ำน่าเชื่อถือแต่มันไม่เป็นสมบัติของเรา ถ้ามันเป็นสมบัติของเรา เราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาะ เราก็ต้องตั้งใจของเราขึ้นมาให้เป็นสมบัติของเรา ฉะนั้นเป็นสมบัติของเราละ สิ่งใดศึกษาแล้วเทียบเคียงมากับการประพฤติปฏิบัติ แล้วถ้าเลงสงสัยนั้นต้องวางไว้หมด !

คำว่าเลงสงสัยเป็นนิวรณ์ธรรม นิวรณ์ธรรมมันปิดกั้นมรรคผล ฉะนั้นศึกษาแล้วมีการขัดแย้งในการศึกษาเราวางไว้ ! แล้วพิสูจน์.. พิสูจน์เห็นใหม่ พุทโธ พุทโธ พุทโธ คำบริกรรมนะ หรือปัญญาอบรมสมาธิ ลองทำดู...นี่คือการวิจัย

การวิจัย การตรวจสอบ เพื่อให้เป็นความจริงขึ้นมา แล้วถ้าเป็นความจริงขึ้นมา มันจะไปไหนละ มันจะไปไหน เห็นใหม่ มันมีสัตว์หลงเข้ามาตัวหนึ่ง แล้วเราช่วยกันจับสัตว์หลงตัวนั้น เวลาจับขึ้นมาะ มันก็เป็นสัตว์หลงตัวนั้นที่เราจับได้พร้อมกัน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราพุทโธ พุทโธ พุทโธ เราจะจับจิตของเรา ลองจับสิ ไอ้ที่จิตมันอยู่กับเราแล้วมันหลงออกไป ความเร็วของจิตที่มันเป็นพลังงาน ที่มันอยู่ในใจเรา แล้วมันหลงออกไป จับให้ได้สิ ! จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง

คนที่มิชีวิต มีร่างกายและจิตใจเหมือนกัน คนที่ปฏิบัติก็มีหัวใจเหมือนกัน แล้วถ้าคนที่มิหัวใจเหมือนกัน ไปปฏิบัติแล้วมันจะแตกต่างกันตรงไหน มันจะแตกต่างกันไปที่ไหน เว้นไว้แต่มันครึ่งเป็นครึ่งตาย มันสลบอยู่ มันยังไม่ฟื้นเลย มันจะรู้ได้อย่างไรว่าใจกับกายมันแตกต่างกันอย่างไร

แต่ถ้าเราปฏิบัติของเรา ธรรมะก็ธรรมะตายๆ นะ ปฏิบัติก็เหมือนคนเป็นคนตาย ครึ่งเป็นครึ่งตาย ครึ่งหลับครึ่งตื่น ให้มันจริงๆ ให้มันชัดๆ สิ ถ้ามันจริงๆ ชัดๆ ขึ้นเห็น

โหม เป็นๆ รู้สึกเป็นๆ โสคาบันเหมือนกัน สกิทาคามีเหมือนกัน อนาคามีเหมือนกัน
อรหันต์เหมือนกัน พิสูจน์ตรวจสอบได้ !

พระอรหันต์ทะเลาะกับพระอรหันต์ ที่ไหนมันจะมี ? ไม่มีหรอก !

โสดาบันกับโสดาบันทะเลาะกัน... ไม่มี ! ถ้าทะเลาะกันมันต้องมีโสดาบันเทียม
กับโสดาบันจริงทะเลาะกัน

สกิทาคามีเทียม สกิทาคามีปลอม อนาคามีปลอม อนาคามีเทียมนั่นแหละทะเลาะ
กัน แต่ถ้าความจริงก็คือความจริง !

ความจริงนี้สังขารมันอันเดียวกัน ถ้าสังขารอันเดียวมันจะไปไหน ในเมื่อเรา
จับสัตว์นั้นด้วยกัน สัตว์หลงเข้ามา เราจะพยายามจับสัตว์ประหลาดนั้นเอาไปปล่อย
เพราะไม่ต้องการเกวณูที่มันจะเข้ามาทำลายเรา เราช่วยกันจับ ถ้าช่วยกันจับสัตว์ตัวนั้น
ได้ มันก็สัตว์ตัวนั้นก็เหมือนกันใช่ไหม

อริยสังขารมีหนึ่งเดียว พอมิหนึ่งเดียว เราถึงปฏิบัติให้มันเป็นความจริงขึ้นมา
ฉะนั้นสติ สมาธิ ปัญญา ในภาคปฏิบัติ มันจะเกิดจากการทดสอบตรวจสอบการปฏิบัติ
ของเรา มันไม่มีหรอก มันไม่ใช่ทางวิชาการหรอก ปาฐกถาแล้วทุกคนจะเข้าใจได้หมด
ละ

นี่ไง...เทศนาว่าการเห็นโหม ใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่งนะ เวลาเทศนาว่าการเห็น
โหม ใจของคนที่มีระดับพื้นฐาน ฟังพื้นฐานเข้าใจ พอเรื่องปัญญานี้งั้นนะ แต่คนที่มี
พื้นฐานฟังมาแล้วจะเข้าใจ เวลาเรื่องของปัญญาก็เข้าใจ.. เข้าใจ.. เข้าใจ..

พอเข้าใจเห็นโหม ความเข้าใจมันพัฒนาใจเพราะอะไร เพราะเรามีมุมมองอย่างนี้
ใช่ไหม มันมีมุมมองต่างๆ มีมุมมองทางที่หลากหลาย ให้เราคัดเลือก ให้เราตรวจสอบ
เพื่อประโยชน์กับเราเห็นโหม

นี่เราปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นธรรมะเป็นๆ ตัวเป็นๆ นะ สติเป็นๆ ปัญญาก็เป็นๆ แล้ว
เวลามันหลุดพ้น มันก็หลุดพ้นเป็นๆ ด้วยความรู้สึกเป็นๆ กับเรา ธรรมะเป็นๆ ! ไม่ใช่
ธรรมะที่ตายแล้ว ! เอวัง